Plogning av enskilda vägar

Under vintern 18/19 har en het debatt gällt plogning av det enskilda vägnätet i Sverige.

Vägarna i Sverige delas upp i två kategorier. Det allmänna och det enskilda, där det allmänna vägnätet sköts om av Trafikverket som sålunda även står för plogningen. Det enskilda vägnätet har kommuner, föreningar och enskilda personer och hushåll som bildar vägföreningar och sköter om plogning och underhåll via ett statligt bidrag. Bara i Vilhelmina kommun finns ett 70-tal enskilda vägar som sträcker sig från ett par hundra meter till flera mil.

Via upphandlingar och dess regelverk från Trafikverket har plogningen av det allmänna vägnätet vintertid skötts av olika lokala åkerier och där dessa samtidigt plogat det enskilda vägnätet åt de små vägföreningarna och vägarna har sålunda varit plogade under alla dessa år. I regel upphandlar stora bolag, NCC, PEAB, SVEVIA osv. plogningen av det allmänna vägnätet. Dessa bolag tar i sin tur även uppdrag från de enskilda vägföreningarna.
Trafikverket har dock uttryckt missnöje med utförandet och det senaste året har därför myndigheten kraftigt höjt den sanktionsavgift (böter) om det allmänna vägnätet inte plogas inom stipulerad tid. Detta har fått bolagen att förbjuda sina underentreprenörer att ploga det enskilda vägnätet samtidigt som de plogar det allmänna vägnätet.

Få utförare/åkare som är kontrakterade av bolagen får inte ploga de små enskilda vägarna som sålunda får allt från inga/dåligt plogade vägar och som drabbar de boende i glebygden. Boenden som många gånger är starkt beroende av plogningen via färdsel till jobb, men även via hemtjänst, skolskjutsar och ambulanssjukvård/räddningstjänst etc.

De enskilda vägföreningarna har från utförare och Trafikverk uppmanats att söka andra utförare än de som är kontrakterade till det allmänna vägnätet. En uppmaning som ses som ett rent hån då man många gånger hänvisas till pensionärer med en traktor eller en åkare som med plogen uppe får långa vägar på flera mil innan de anländer till den lilla vägstump som kan vara några hundra meter. Med detta kommer en framkörningsavg som slukar hela driftbidraget.

Trafikverket hävdar att inga åkare är förbjudna att ploga de enskilda vägnätet, men kontentan har blivit att de via sina avtal med bolagen isf. Måste ploaga dessa före vägar efter sin ordinarie plogtur. Detta innebär i sin tur att de måste köra samma tur, men med plogen uppe på det allmänna vägnätet för att ploga en stump. Hålla upp plogen då de tar sig till nästa enskilda väg osv, osv, osv. Ett gigantiskt slöseri med resurser för att inte tala om den påverkan det har på vår miljö med denna dubbelkörning.

Mycket jobb är lagt ned på denna fråga med samtal med Trafikverk och bolag. Protestskrivelser är skrivna, men inget verkar hjälpa och vi står nu inne i vintern 2018/19.

Berörda parter, Trafikverk och bolag måste sätta sig ned och utforma ett bättre system som tar hänsyn till den problematik som nu råder och de lösningar som MÅSTE till för de enskilda vägföreningarna och de medborgare som står bakom dessa. Därför anser jag:

Att Vilhelmina arbetarekommun antar denna motion som sin egen
Att länets riksdagsledamöter jobbar i motionens anda för att behörig minister i frågan tar tag i frågan utifrån problembilden och via sina verktyg löser denna fråga.

Saxnäs 181115

Magnus Johansson